

CONSILIUL NAȚIONAL DE COORDONARE A DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI LOCALE

DECIZIE
Nr. 6 din 11.03.2026

Cu privire la aprobarea Programului național pilot pentru modernizarea ascensoarelor din clădirile rezidențiale din Republica Moldova

În temeiul pct. 24, subpct. 2) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 172/2022, Consiliul Național **DECIDE**:

1. Se aprobă Programul național pilot pentru modernizarea ascensoarelor din clădirile rezidențiale din Republica Moldova, conform anexei.

2. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale va asigura publicarea Programului pe pagina web oficială, informarea Agențiilor de Dezvoltare Regională cu privire la Programul național pilot, precum și monitorizarea aplicării corecte a prevederilor acestuia în procesul de identificare, selectare, aprobare și implementare a proiectelor de dezvoltare regională, în conformitate cu Ghidul aplicantului.

Președintele Consiliului

Vladimir BOLEA

Contrasemnat:

Secretara Consiliului

Veronica EȘANU

PROGRAM NAȚIONAL PILOT **pentru modernizarea ascensoarelor din clădirile rezidențiale** **din Republica Moldova**

Scopul Programului național pilot constă în testarea și aplicarea unui mecanism integrat de intervenție publică pentru modernizarea și/sau înlocuirea ascensoarelor din clădirile rezidențiale cu termen de exploatare depășit, în vederea creșterii siguranței, accesibilității și eficienței energetice a fondului locativ urban.

Programul urmărește îmbunătățirea condițiilor de trai ale populației, în special pentru persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități și alte categorii vulnerabile, prin asigurarea accesului sigur și neîntrerupt la locuințe. Totodată, Programul are drept scop reducerea riscurilor de accidentare, diminuarea costurilor de exploatare și mentenanță și alinierea infrastructurii de transport vertical la standardele tehnice și de siguranță naționale și europene.

Prin caracterul său de program pilot, inițiativa are ca obiectiv crearea premiselor pentru extinderea ulterioară a Programului, precum și consolidarea capacității Asociațiilor de Proprietari în Condominiu de a gestiona durabil infrastructura comună.

1. Context și justificare

Parcul de ascensoare din clădirile rezidențiale ale Republicii Moldova în special din fondul locativ construit în perioada sovietică, se află într-o stare avansată de uzură fizică și morală. Această situație transformă ascensoarele într-una dintre cele mai vulnerabile componente ale infrastructurii tehnice urbane, cu impact direct asupra siguranței și calității vieții populației.

Ascensoarele reprezintă un element esențial pentru asigurarea mobilității zilnice, siguranței și confortului populației, în special, pentru persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități, familiile cu copii și locatarii etajelor superioare.

La nivel național, peste 90% din ascensoarele existente au o vechime de 25 de ani, depășind termenul normativ de exploatare. În aceste condiții, responsabilitatea financiară pentru menținerea funcționalității revine, în mare parte, Asociațiilor de Proprietari, care nu dispun întotdeauna de capacitatea financiară necesară pentru înlocuirea sau modernizarea utilajelor.

În funcție de durata de exploatare, ascensoarele se clasifică în următoarele categorii:

Tabelul 1. Clasificarea pe categorii de vârstă și regim de verificare

Termen de exploatare	Statut și regim de verificare	Termen de exploatare
0-25 ani	În termen	Funcționează în baza garanției producătorului și a mentenanței lunare standard
25-30 ani	Depășite	Au depășit termenul normativ. Necesită expertiză tehnică obligatorie pentru prelungirea dreptului de utilizare
35-45 ani	Vechime critică	Majoritatea componentelor sunt uzate moral și fizic

ridicat (eficiență de doar 25–35%), nivel scăzut de confort și lipsa dotărilor moderne de siguranță și accesibilitate.

În lipsa unei intervenții sistemice, numărul ascensoarelor cu termen de exploatare depășit crește anual cu aproximativ 150–200 unități, amplificând riscurile pentru siguranța locatarilor din municipiul Chișinău.

Situații similare, caracterizate printr-un grad avansat de uzură, se constată și în municipiile Bălți și Ungheni, unde majoritatea ascensoarelor au depășit termenul normativ de exploatare și necesită intervenții urgente pentru asigurarea siguranței utilizatorilor.

Municipiul Bălți dispune de un parc de aproximativ 270 de ascensoare, dintre care circa 230 de unități se află în gestiune municipală, iar aproximativ 40 de ascensoare sunt administrate de asociații de proprietari sau operatori privați. Această structură indică o pondere semnificativă a responsabilității autorităților publice locale în asigurarea funcționării sigure a infrastructurii de transport vertical.

Vârsta medie a ascensoarelor din municipiu este estimată la circa 33 de ani, ceea ce depășește termenul normativ de exploatare de 25 de ani pentru majoritatea echipamentelor. Evaluările tehnice indică faptul că aproximativ 90% din ascensoarele existente necesită efectuarea expertizei tehnice anuale, ca urmare a gradului avansat de uzură fizică și morală.

Starea generală de exploatare a parcului de ascensoare din municipiul Bălți este apreciată ca fiind degradată spre critică, caracterizată prin frecvența sporită a intervențiilor de mentenanță, riscuri crescute de avarie și costuri operaționale în creștere. În lipsa unor investiții sistemice pentru modernizare sau înlocuire, această situație riscă să afecteze siguranța utilizatorilor și continuitatea serviciului public.

Municipiul Ungheni dispune de un parc total de 104 ascensoare (101 ascensoare în fondul locativ și 3 ascensoare în clădiri administrative și sociale), dintre care aproximativ 101 unități din ele (sau 98% din numărul total) au depășit termenul normativ de exploatare de 25 de ani. Doar 3 ascensoare se află în interiorul termenului de funcționare, fără a necesita intervenții majore pe termen scurt.

Vârsta medie a ascensoarelor din municipiu este estimată la circa 40 de ani, iar starea tehnică generală este calificată drept critică. Evaluările tehnice indică faptul că aproximativ 98% din ascensoare sunt exploatate peste durata normativă, ceea ce implică riscuri sporite pentru siguranța utilizatorilor și costuri ridicate de întreținere.

Starea tehnică a parcului de ascensoare este îngrijorătoare și în majoritatea cazurilor critică din mai multe motive, dar în mod special din cauza că parcul de ascensoare nu a fost înnoit la timp.

Tabelul nr. 3 Clasificarea ascensoarelor din Ungheni după termenul de exploatare

Termen de exploatare	Număr ascensoare	Măsura recomandată
Peste 40 ani	19	Schimb complet
25–40 ani	70	Schimb / modernizare
Sub 25 ani	2	Exploatare curentă

De asemenea, sunt aplicabile reglementările tehnice privind exploatarea în siguranță a ascensoarelor, cerințele de expertizare periodică, precum și standardele europene armonizate în domeniul siguranței echipamentelor de ridicat și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Implementarea Programului național pilot va determina stimularea creării de noi APC, ca formă legală de administrare a proprietății comune, inclusiv prin acces la finanțare.

3. Măsurile și mecanisme de implementare a Programului pilot

Programul național de modernizare a ascensoarelor este conceput ca program pilot cu o durată inițială de implementare de 1 an, având drept scop testarea mecanismelor instituționale, financiare și tehnice de modernizare și înlocuire a ascensoarelor din clădirile rezidențiale.

În urma evaluării rezultatelor obținute în perioada de pilotare, Programul va putea fi extins în funcție de impactul și necesitățile identificate.

3.1. Modernizarea și înlocuirea ascensoarelor

Se propune:

- înlocuirea completă a ascensoarelor cu termen de exploatare depășit (peste 25–40 de ani), a căror stare tehnică nu mai permite exploatarea în siguranță, iar modernizarea nu este justificată tehnic sau economic;
- modernizarea ascensoarelor existente, acolo unde acest lucru este justificat tehnic și economic, în conformitate cu standardele tehnice naționale și europene;
- reabilitarea elementelor constructive aferente ascensoarelor;
- modernizarea instalațiilor electrice și a sistemelor de siguranță.

Aceste intervenții vor reduce semnificativ frecvența defecțiunilor, riscurile de accidentare și costurile de mentenanță, asigurând exploatarea ascensoarelor în condiții de siguranță.

3.2. Creșterea eficienței energetice

Programul va contribui la:

- reducerea consumului de energie electrică cu 40–75%, în funcție de soluția tehnică aplicată;
- diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră și a costurilor suportate de locatari pentru energia electrică;
- creșterea confortului utilizatorilor prin reducerea vibrațiilor, zgomotului și timpului de așteptare.

3.3. Consolidarea Asociațiilor de Proprietari în Condominiu

Una dintre problemele structurale identificate este numărul redus de Asociații de Proprietari în Condominiu (APC) funcționale, raportat la dimensiunea fondului locativ existent. Lipsa APC sau funcționarea deficitară a acestora limitează accesul la finanțare, asumarea responsabilității pentru bunurile comune și implementarea proiectelor de modernizare.

Programul va stimula constituirea și dezvoltarea de noi Asociații de Proprietari în Condominiu, în conformitate cu Legea nr. 187/2022; va condiționa accesul la finanțare în cadrul Programului și va consolida capacitatea de administrare a bunurilor comune.